

Csizner Zoltán

A GYERMEKPORNOGRÁFIA TILALMA

A GYERMEKEK VÉDELME A KIBERTÉRBEN

Korunk egyik legaktuálisabb kérdése, hogy az internet ártalmas hatásaitól milyen hatékonysággal tudjuk megvédeni magunkat és a társadalmunkat. Az információk és anyagi javaink védelme mellett azonban nem szabad elfelejtkezünk a gyermekekre leselkedő veszélyekről sem, amelyek a világhálón új formákban, új dimenziókat megnyitva jelennek meg. Ezek közül is kiemelt helyen kell említeni a gyermekek szexuális bántalmazását vagy kihasználását.

Az Egyesült Királyságban működő IWF¹ jelentése szerint 2023-ban 392 ezer bejelentés érkezett hozzájuk olyan weblapokról, amelyeken gyermekeket ábrázoló pornográf tartalmak érhetők el.² Ezek 70%-a bizonyult valósnak, és ebből a 275 ezer, ellenőrzött gyermek ábrázoló tartalomról 52 ezer a legveszélyesebbnek minősített, ún. „A” kategóriába sorolt felvétel volt.³ Ez a mennyiség két év alatt duplázódott meg, ami jól mutatja a gyermekek fenyegetettségének rohamos növekedését, ami a jog oldaláról is határozott fellépést követel.

A hazai szabályozás is folyamatosan változik ennek érdekében, és a nemzetközi jogi környezettel való összehasonlítása reményeim szerint kellő objektivitással mutatja meg annak erőseit. Ugyanakkor a külföldi példák olyan lehetőségekre is rámutatnak, amelyek esetleg gondolkozásra serkentik a jogalkotókat is.

¹ Internet Watch Foundation (Internet Felügyelő Alapítvány).

² IWF 2023.

³ A gyermekpornográfiával foglalkozó legtöbb nemzetközi szervezet a tartalmat több – jellemzően három vagy négy – kategóriába sorolja annak jellege, a gyermekekkel megvalósított cselekmények súlyossága vagy a megvalósuló káros hatás mértéke szerint. Általánosan a legenyhébb szint a tényleges szexuális tevékenység nélküli meztelenség ábrázolása, a legveszélyesebb szint a sadizmus, az állatokkal való szexuális cselekmény megjelenítése, míg a két véglet közötti skálán találhatók a gyermekekkel megvalósított különböző szexuális cselekmények.

A HAZAI SZABÁLYOZÁS ÁTTEKINTÉSE

A gyermekek szexuális bántalmazása és kihasználása nem új keletű, és nem a modern kor sajátossága. A középkor köznépének konkrét cselekedetei kevésbé ismertek, de az uralkodói családok történelme bővelkedik ilyen eseményekben.

Pauler Tivadar az 1865-ös büntetőjog tankönyvében a 14 év alatti, beleegyező nőszeméllyel végrehajtott „házasságon kívüli elhálást” erőszakos nemi közösülésnek tekintette.⁴ Pár évvel később a *Csemegi-kódex* pedig még részletesebb szabályokat állított fel.⁵ Büntetni rendelte az erőszakos nemi közösülést és a szemérem elleni erőszakot – amelyet csak férfi követhetett el vele házasságban nem lévő nő sérelmére – és az elkövetési magatartások között a „sértett öntudatlan, akarata nyilvánítására, vagy védelmére tehetetlen” állapotának kihasználása is szerepelt.⁶ Ugyan a kódex nem rendelkezett külön a 12 év alattiak akaratnyilvánítási képtelenségéről, de a Kúria 1881. február 22-én kelt döntése szerint „a tizenkét éven aluli gyermekek nem rendelkeznek sem kellő felismerő képességgel, sem akaratuk teljes elhatározására szükséges képességgel, ezért a tizenkét éven aluli lánnyal való közösülés vagy annak kísérlete, minden esetben erőszakos közösülésként értékelendő”.⁷

A kódexben a mai gyermekpornográfiához leginkább a 248. §-ban meghatározott szemérem elleni vétség állt közel, amelynek elkövetője lehetett a fajtalanságot tartalmazó irat, nyomtatvány, képes ábrázolat nyilvános helyen történő kiállítója, árusítója, terjesztője vagy pedig ezeknek a szerzője, készítője és nyomtatója is. Azonban a párhuzamosság csak az elkövetési magatartásban merül ki, mivel a korabeli szabályozás nem részesítette fokozott védelemben a gyermekeket, és nem tett különbséget sem a tartalmakban megjelenített személyek életkora, sem a tartalmakat megismerők szemszögéből.

A Csemegi-kódex különös részét 1961-ben váltotta fel a kommunista diktatúra első büntető törvénykönyve,⁸ amit 1978-ban egy újabb törvény követett.⁹ A nemi erkölcs elleni bűncselekmények érdemben nem változtak. A gyermekeket ábrázoló pornográf tartalmakkal kapcsolatos tiltások ezekben a törvényekben is elsősorban a fajtalan tevékenység ábrázolásának tiltásában jelentkeztek, és nem

⁴ PAULER 1865: 99.

⁵ 1878. évi V. törvénycikk a magyar büntetőtörvénykönyv a büntettekről és vétségekről.

⁶ A Csemegi-kódex 232–233. §-a.

⁷ NAGY 2019: 52.

⁸ 1961. évi V. törvény a Magyar Népköztársaság Büntető Törvénykönyvéről.

⁹ 1978. évi IV. törvény a büntető törvénykönyvről.

a kiskorúak védelme dominált. Sem az 1961-es, sem az 1978-as Btk. nem tett különbséget a szeméremsértő pornográf tartalmak szereplői és megismerői között, legfeljebb a büntetés kiszabásánál vehette figyelembe a bíró ezt a körülményt.

A 20. század második felében a technika fejlődésével először a nyomtatott termékek, majd a század végén a világhálónak köszönhetően az elektronikus tartalmak váltak mind szélesebb körben elérhetővé, ami által a gyermekről készült pornográf tartalmak is könnyebben és kockázatmentesebben terjedtek. Mind többen értek hozzá ezekhez a tartalmakhoz, és az ezekkel való kereskedelem is robbanásszerűen nőtt. Az illegális piac jelentette extraprofit lehetősége a szervezett bűnözés figyelmét sem kerülte el, ami a gyermekek szexuális kizsákmányolását is fokozta. Különösen hangsúlyossá vált ez a probléma a szegényebb régiókban és a fejlődő országok térségeiben.

Az új körülményekre az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1989-es *New York-i Egyezménye*¹⁰ volt az első olyan nemzetközi válasz, amelyik előírta a szerződő államok részére a gyermekek nemi kizsákmányolása elleni hatékony fellépést. Az egyezmény alapján – amelyet 1991-ben hazánk is kihirdetett¹¹ – 1997-ben módosult az 1978-as Btk., és beiktatásra került a *tiltott pornográf felvétellel visszaélés* tényállása.¹² Ez szankcionálta a kiskorú személyt ábrázoló pornográf tartalmú képfelvétel készítését és forgalomba hozatalát, az azzal való kereskedést, valamint a kiskorú személy pornográf tartalmú műsorban való szerepeltetését. Ezentúl büntetni rendelte az ezekhez anyagi eszközöket nyújtó személyeket is.

2007-ben a tényállás az internet jelentette új kihívásokra figyelemmel – és a *Budapesti Egyezmény*¹³ alapján – részben bővült, részben pedig a házasság, a család és az ifjúság elleni bűncselekmények köréből a nemi erkölcs elleni bűncselekmények közé került. Az új tényállás – a korábbiak megtartása mellett – elkövetési magatartásként nevesítette a 18 éven aluli személyt ábrázoló pornográf felvétel megszerzését, tartását, kínálását, átadását, hozzáférhetővé tételét, súlyosabb büntetendő esetként a nagy nyilvánosság számára való hozzáférhetővé tételét, illetve a pornográf felvételen vagy műsorban való felhívást.¹⁴

A jelenleg is hatályos 2012-es Btk. a korábbi szabályozáshoz hasonló módon rendelkezett a fiatalkorúakat ábrázoló pornográf tartalmakkal kapcsolatban,

¹⁰ A gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény.

¹¹ 1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről.

¹² 1978-as Btk. 195/A. §, beiktatta 1997. 09. 15-től az 1997. évi LXXIII. tv. 21. §-a.

¹³ Európa Tanács Budapesten, 2001. november 23-án kelt Számítástechnikai Bűnözésről szóló Egyezménye.

¹⁴ Az 1978-as Btk. 204. §, beiktatta 2007. 06. 01-től az 2007. évi XXVII. tv. 8. §-a.

de kisebb változásokat azért bevezetett.¹⁵ A 2013. július 1-jén hatályba lépett új büntető törvénykönyv a bűncselekmény megnevezését *gyermekpornográfiára* módosította, és tovább bővítette az elkövetési magatartásokat is. Egyrészt a kiterjesztette azt a gyermekpornográf műsoron részt vevőkre, másrészt súlyosabban rendelte büntetni az ilyen felvétel készítését, átadását és hozzáférhetővé tételét azokban az esetekben, amikor az azzal érintett fiatakorú az elkövető nevelése, felügyelete, gondozása vagy gyógykezelése alatt állt, illetve az elkövető a sértettel fennálló egyéb hatalmi vagy befolyási viszonyral visszaélve követte el a bűncselekményt.¹⁶

A 2012-es Btk.-t 2021-ben a pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény módosította. Az elkövetési magatartások pontosítása és egyes szankciók szigorítása mellett a módosítás egyik legnagyobb erénye, hogy az értelmező rendelkezése az elkövetés tárgyát kiterjesztette a nem létező személy vagy személyek valóságú ábrázolására is.¹⁷ A törvény indokolása szerint ezzel azt az értelmezési lehetőséget szüntette meg a jogalkotó, miszerint csak a valós személyekről előállított felvételek büntethetők.¹⁸ Az új rendelkezés így – az európai joggyakorlatban úttörőnek számító módon – az olyan, mesterséges intelligencia által generált tartalmakra is alkalmazható, amely nem létező gyermekeket ábrázol pornográf módon. (A valóságban létező gyermekek nem ténylegesen megtörtént pornográf helyzetben történő ábrázolása eddig is tényállásszerű volt, hiszen a törvény korábban sem követelte meg, hogy a felvétel valóságos eseményt tartalmazzon.)

SZABÁLYOZÁS AZ EGYES ORSZÁGOKBAN

A külföldi büntetőjogi gyakorlat – a 2007-es *Lanzarote egyezménynek* megfelelően¹⁹ – következetesen tiltja a gyermekeket ábrázoló pornográf tartalmak készítését és az azzal való kereskedést, de a részletszabályok gyakran eltérők.

¹⁵ 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.

¹⁶ A 2012-es Btk. 204. §-a.

¹⁷ A 2021. évi LXXIX. tv. 20. §-a.

¹⁸ 2021. évi LXXIX. törvény 20. §-hoz fűzött részletes indokolás.

¹⁹ Az Európa Tanács 2007. október 25-én Lanzarotéban aláírt Egyezménye a gyermekek védelméről a szexuális kizsákmányolás és bántalmazása ellen.

Országunként eltérő a fokozottan védett életkor felső határa, amely alatt beleegyezés esetén is tiltott a gyermekkel a szexuális cselekmény, de az egyes elkövetési magatartásokban is láthatunk különbségeket.

A francia Btk.²⁰ a 15–18. év közötti gyermeket ábrázoló pornográf tartalmak terjesztés céljából történő készítését vagy rögzítését 5 éves szabadságvesztéssel és pénzbírsággal rendeli büntetni, míg a 15 év alatti gyermekek esetében már a terjesztési szándék nélkül is ugyanígy büntetendő a pornográf tartalom készítése vagy rögzítése.

Mindkét esetben a készítővel megegyező módon szankcionált az ilyen tartalmak felajánlása, elérhetővé tétele, terjesztése, behozatala vagy kivitele, de a szabadságvesztés mértéke 7 évre, míg a pénzbírság összege 100 ezer euróra emelkedik, ha a cselekményhez elektronikus hírközlő hálózatot használnak.

Az online rendszerben elérhető, 18 év alatti gyermeket ábrázoló pornográf-tartalmak bármilyen módon történő megszerzése vagy birtoklása 5 éves szabadságvesztéssel és pénzbírsággal fenyegetett.

A kiskorúak védelme érdekében a francia Btk. 3 éves szabadságvesztéssel és pénzbírsággal bünteti, ha erőszakos, terrorizmusra buzdító, szélsőségesen pornográf jellegű, az emberi méltóságot súlyosan sértő vagy más hasonló tartalmak kiskorúak által is láthatók vagy észlelhetők.²¹

A kiskorú beleegyezésével végrehajtott szexuális cselekmény nemi erőszaknak minősül abban az esetben is, ha a kiskorú érintett és a nagykorú elkövető között a korkülönbség 5 évnél több. Amennyiben a kiskorú beleegyezésére díjazás vagy annak ígérete, valamilyen egyéb juttatás vagy előny ígérete alapján került sor, az említett korkülönbségen belül is megállapítható a nemi erőszak.

A törvényben meghatározott speciális eset a vérfertőző nemi erőszak, amelynek elkövetője a kiskorúval rokoni (felmenő, testvér, nagybácsi, nagynéni, unokatestvér) vagy a törvényből eredő más függőségben áll. Ebben az esetben a kiskorú beleegyezése ellenére is megállapítják az erőszakot, hiszen a függőségi helyzet miatt kétségbe vonható a hozzájárulás önkéntessége.

A törvény a kiskorúak sérelmére elkövetett nemi erőszakot 20 éves szabadságvesztéssel rendeli büntetni. A nemi erőszak minősített esetei között szerepel többek között az is, ha annak végrehajtásakor kiskorú személy is jelen volt, és szemtanúja volt.²²

²⁰ Francia Btk. (Code pénal). Az 1994. március 1-jén hatályba lépett Büntető Törvénykönyv.

²¹ A francia Btk. 227-21-227-28. cikke.

²² A francia Btk. 222-22-222-25. cikke.

A nemi erőszakért leg súlyosabban kiszabható ítélet életfogytig tartó szabadságvesztés, amennyiben a nemi erőszakot kínzás vagy barbár cselekmény előzte meg, kísérte vagy követte.

A *spanyol Btk.*²³ 5 évig terjedő szabadságvesztéssel bünteti azt, aki kiskorút – vagy annak látszó személyt – ábrázoló pornográf tartalmat előállít, értékesít, terjeszt vagy bemutat, illetve aki pornográf tartalmú műsorban ilyen kiskorút szerepeltet.

Minősített eset többek között a 16 éven aluli fiatalkorú szerepeltetése vagy pornográf ábrázolása, valamint az elkövető és a fiatalkorú között fennálló függőségi vagy bizalmi viszony (például rokonság, felügyelet, gyámság, tanár), az erre kiszabható büntetés felső határa 9 év.

A saját használatra megszerzett vagy tartott, illetve információs és kommunikációs technológiákon keresztül tudatosan elért gyermekpornográf tartalmak miatt 1 évig terjedő szabadságvesztés vagy pénzbüntetés szabható ki.

A 16 évnél fiatalabb kiskorúval elkövetett szexuális cselekmény 6 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, míg minősített esetben (például erőszak vagy fenyegetés alkalmazása, kiszolgáltatott helyzettel való visszaélés, védekezésre képtelen állapot kihasználása) a kiszabható szabadságvesztés felső határa 10 év. Amennyiben a cselekmény hüvelyi, anális vagy orális behatolással jár, úgy alapesetben 12 évig, míg a minősített esetekben – amely az előzőekhez képest kiegészül többek között az elkövető és a sértett közötti rokoni kapcsolattal, a többes elkövetéssel, a rendkívüli megaláztatással – 15 évig terjedhet a szabadságvesztés.

Spanyolországban 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetik a szexuális cselekményt végzőt, ha 16 év alatti kiskorú ennek szemtanúja lesz, és ezen belül súlyosabban, 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetik, ha a kiskorú által észlelt cselekmény egyben szexuális szabadság elleni bűncselekmény is.²⁴

Sui generis bűncselekményként 3 évig terjedő szabadságvesztéssel rendelik büntetni, ha valaki 16 éven aluli személlyel a fentebb leírt szexuális bűncselekmény elkövetése érdekében infokommunikációs eszközön kapcsolatba lép, és találkozót kér tőle, míg 2 éves büntetési tétellel, ha tőle pornográf tartalmú felvételek átadását vagy bemutatását kéri.

²³ Spanyol Btk. (Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal). A 10/1995. november 23-ai törvény a Büntető Törvénykönyvről.

²⁴ A spanyol Btk. 178–183. cikke.

A német Btk.²⁵ külön rendelkezik a 14 év alatti (gyermek) és a 14–18 év közötti (ifjúsági) pornográf tartalmakkal való visszaélésről.²⁶ Mindkét esetben azonosak az elkövetési magatartások, de gyermek esetében szigorúbbak a büntetési tételek. Míg például az ifjúsági pornográf tartalom birtoklása 2 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, addig ugyanez gyermekpornográf tartalom esetén 5 éves büntetési tétellel fenyegetett.

A Lanzarote egyezmény alapján kötelezően büntetendő cselekményeken túl a német Btk. tiltja a pornográf tartalmak fiatalkorúaknak történő bemutatását, illetve a gyermekek előtt végzett szexuális cselekményeket is. Így legalább 1 éves szabadságvesztéssel kell büntetni azt, aki 14 éven aluli gyermek jelenlétében szexuális cselekményt folytat, valamint azt, aki gyermekek részére pornográf illusztrációt, képet, adathordozót vagy hanganyagot mutat be.²⁷ Aki a pornográf tartalmat 18 éven aluliak számára kínálja vagy teszi hozzáférhetővé, azt 1 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethetik.²⁸

A 14 évnél fiatalabb gyermekkel végzett szexuális cselekmény 10 éves büntetési tétellel fenyegetett.²⁹ A német Btk. meghatározza a „védelem alatt állók” fogalmát (olyan 18 év alatti fiatal, aki az elkövető felügyelete, nevelése alatt áll, vele függőségi viszonyban van, rokoni kapcsolatban áll), és a velük végzett szexuális aktus 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.³⁰

A német Btk. külön rendelkezik a bűnügyi hatóság egyes nyomozási cselekményeiről, és büntetlennek minősít bizonyos elkövetési magatartásokat, így például a gyermekpornográf tartalom terjesztését, birtoklását. Ehhez azonban olyan feltételeknek kell konjunktív módon teljesülniük, mint a bizonyíték más módon történő beszerzésének reménytelen vagy lényegesebben nehezebb volta, és hogy az adott tartalom nem mutathat be valóságban megtörtént eseményeket, továbbá ahhoz nem használhatnak valós gyermekről vagy fiatalról készült képet.³¹ Ez a felhatalmazás különösen a felderítések és a fedett műveletek végrehajtását teszi hatékonyabbá, miközben garanciát nyújt arra is, hogy egyetlen valós gyermek sem sérülhet ennek érdekében.

²⁵ Német Btk. (Strafgesetzbuch in der Fassung der Bekanntmachung vom 13. November 1998. – StGB.) 1998. november 13-án kihirdetett Büntető Törvénykönyv.

²⁶ A német Btk. 184b. §-a és 184c. §-a.

²⁷ A német Btk. 176. §-a és 176a. §-a.

²⁸ A német Btk. 184. § (1) bekezdése.

²⁹ A német Btk. 176. § (1) bekezdése.

³⁰ A német Btk. 174. §-a.

³¹ A német Btk. 184b. § (6) bekezdése.

A *cseh Btk.*³² szerint 2 éves szabadságvesztéssel büntethető, aki 18 éven aluli személyt (gyermeket) ábrázoló pornográf tartalmat kezel, míg az ilyen tartalom készítője, értékesítője, importálója, exportálója, forgalomba hozója 3 éves szabadságvesztéssel sújtható.

A *cseh Btk.* 2 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni a pornográf tartalmak 18 éven aluliak részére történő átadását, kínálását vagy hozzáférhetővé tételét.³³

A 15 évnél fiatalabb gyermekkel folytatott szexuális cselekmény a beleegyezése esetén is büntetendő, amelynek minősített esete, ha a sértett az elkövető felügyelete alatt áll, vagy más függőségi viszony van köztük. Alapesetben a büntetés 8 évig, a minősített esetben 10 évig terjedő szabadságvesztés.³⁴

Az erőszakkal vagy fenyegetéssel kikényszerített nemi aktus és azon kívüli más szexuális cselekmény esetén minősítő körülmény, ha a sértett 18 éven aluli, és még súlyosabb a büntetés, ha 15 éven aluli. Utóbbi esetben mindkét bűncselekmény büntetési tétele 12 évig terjedő szabadságvesztés.³⁵

A *cseh Btk.* nem tér ki a nem valós személyeket vagy nem valós eseményeket megjelenítő tartalmak kérdésére, de a törvényben használt „számítógépes, elektronikus és egyéb pornográf alkotás” megfogalmazás szélesebb jogalkalmazói értelmezésnek enged teret.³⁶

A MAGYAR SZABÁLYOZÁSBAN REJLŐ LEHETŐSÉGEK

Álláspontom szerint a gyermekek szexuális bántalmazásával és kizsákmányolásával kapcsolatos magyar törvényi rendelkezések kellően alaposak, és megfelelnek a nemzetközi egyezmények által támasztott követelményeknek. Mindezek mellett három javaslat fogalmazódott meg, amelyeket érdemesnek tartok mérlegelni:

1. Büntetőjogunk következetesen a „pornográf” kifejezést használja a törvényben (előbb tiltott pornográf felvételné, majd 2012-től gyermekpornográfiaként),

³² Cseh Btk. (Zákon č. 40/2009. Sb. ze dne 8. ledna 2009 o trestní zákoník). 40/2009. törvény a büntetőtörvényről.

³³ A *cseh Btk.* 191. § (2) bekezdése.

³⁴ A *cseh Btk.* 187. §-a.

³⁵ A *cseh Btk.* 185. § (2) és (3) bekezdése, 186. § (3) és (5) bekezdése.

³⁶ A *cseh Btk.* 192. § (1) bekezdése.

míg a nemzetközi szervezetek és a legtöbb ország jogi szabályozása egységesen a *gyermek szexuális bántalmazását*,³⁷ illetve a *gyermek szexuális kizsákmányolását*³⁸ ábrázoló tartalom terminológiát alkalmazza. Érdekes lenne ehhez az általános gyakorlathoz igazodva itthon is áttérni e két kifejezés következetes alkalmazására: ezek egyrészt érthetőbben és pontosabban fejezik ki a tiltott tevékenységeket, másrészt a nemzetközi együttműködésben is egyértelműbb viszonyokat teremtenek, és nem utolsósorban megfelelnek a Luxemburgi irányelvek nemzetközi ajánlásának is.³⁹

2. A nemzetközi tapasztalatok szerint több országban (például Németországban, Spanyolországban, Franciaországban) büntetendő az is, ha a gyermekkorú személy idejekorán lesz egy szexuális cselekmény szemtanúja, vagy ismer meg pornográf tartalmat. A gyermekek fejlődésének biztosítása, a káros hatások kiküszöbölése érdekében hazánkban is érdemes lenne megvizsgálni ezen cselekmények szankcionálásának lehetőségét.

3. A magyar Btk. nem ismer olyan kivételt, amely a 18 év alatti személyről készült pornográf felvétel készítését, birtoklását vagy az annak készítésére való felhívást bármely körülmény esetén büntetlenné minősítené. Még abban az esetben sem, ha ezt például két 17 éves – érzelmi alapokon nyugvó, rendszeresen szexuális életet élő – fiatal kölcsönös beleegyezéssel, saját felhasználásra követi el. Sok esetben ezek a fiatalok nincsenek is tudatában tettük kriminális voltának, mint ahogyan ezen cselekmények társadalomra való veszélyessége is megkérdőjelezhető. Ugyanakkor a hatóságnak egy ilyen észlelése esetén hivatalból el kell járnia, és a két fiatakorút eljárás alá kell vonnia. Az eljárással együtt járó kellemetlenségek (például kutatás, nyilvántartásba vétel, gyanúsítottkénti kihallgatás) mellett a kötelezően alkalmazandó foglalkozástól való végleges eltiltás is negatív hatással lehet egy, a felnőttkor küszöbén lévő fiatal esetében.⁴⁰ Ez még akkor is igaz, ha a törvény a fiatakorúval szemben a végleges eltiltás kötelező alkalmazását különösen méltánylást érdemlő esetben engedélyezi mellőzni.⁴¹ Álláspontom

³⁷ *Child sexual abuse material* (CSAM).

³⁸ *Child sexual exploitation material* (CSEM).

³⁹ Luxemburgi irányelvek: az Intézményközi Munkacsoport által 2016. január 28-án Luxemburgban elfogadott *Terminológiai iránymutatások a gyermek szexuális kizsákmányolással és szexuális zaklatással szembeni védelmére*. ECPAT 2016.

⁴⁰ A 2012-es Btk. 52. § (3) bekezdése.

⁴¹ A 2012-es Btk. 113/A §-a.

szerint az indokolatlan elkövetővé válás megelőzése érdekében lehetővé kellene tenni, hogy a kölcsönös hozzájárulással, saját használatra készült, fiatalkorút ábrázoló pornográf tartalom birtoklása vagy annak készítése büntetlen legyen. Itt a külföldi példák alapján akár a büntetlenséget kizáró körülmény lehetne az elkövető és az érintett fiatalkorú közötti korkülönbség (például 3–5 év) túllépése, és természetesen továbbra is büntetendő maradna a felvétel harmadik félnek történő átadása, megosztása, hozzáférhetővé tétele vagy az azzal való kereskedés. Az ilyen körülmények között előállított és birtokolt pornográf tartalommal kapcsolatban a Lanzarote egyezmény is kivételt biztosít a szerződő államoknak a kötelező szankcionálás alól.⁴²

A világháló a mai világunk megkerülhetetlen részévé vált, minden előnyével és kockázatával együtt. A folyamatosan fejlődő környezet megköveteli a szabályozás aktualizálását is. Bármennyire is teljes körű egy újonnan bevezetett törvény előkészülete, elkerülhetetlen, hogy idővel újabb élethelyzeteket is szabályozzon; akár tiltással, akár engedélyezéssel. Ez különösen igaz az internet világára. Reményeim szerint ennek az időszerű változtatásnak a szükségességét sikerült úgy bemutatnom, hogy közben a hatályos szabályozás pozitívumait és az abban rejlő lehetőségeket is sikerült kiemelni.

IRODALOMJEGYZÉK

- IWF (2023): *Reports Analysis*. Online: <https://www.iwf.org.uk/annual-report-2023/trends-and-data/reports-analysis/>
- NAGY Alexandra (2019): Az erőszakos nemi deliktumok története és alkotmányjogi elvei. *Pro Publico Bono – Magyar Közigazgatás*, 7(1), 42–67. Online: <https://doi.org/10.32575/ppb.2019.1.3>
- PAULER Tivadar (1865): *Büntetőjogtan II. Anyagi büntetőjog különös része. Alaki Jog*. Pest: Pfeifer Ferdinánd.

⁴² Lanzarote egyezmény 20. cikk (3) bekezdése.